

ایک وسیلہ دیگر

طراحی و
محمد مهران یوسفزاده

فهرست برگه

سرنامه	یوسف زاده، محمد مهرا، ۱۳۲۷.
عنوان و نام پندآور	ایران به روایتی دیگر: طراحی های محمد مهرا یوسف زاده.
مشخصات نشر	ترجمه انگلیسی امیر جلال الدین اعلم، تهران: کتاب سرا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۱۵۵ ص:، مصور.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۵۰۶-۳۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	فبا.
زبان	انگلیسی - فارسی.
موضوع	ع: ع به انگلیسی Mohammad Mehran Yousoof Zadeh Iran Another Narrative
موضوع	: طراحی قلم فلزی (رابید)
موضوع	: طراحی قلم فلزی (رابید) -- فن
موضوع	: طراحی های ایرانی
شماره افزوده	اعلم، امیر جلال الدین، ۱۳۲۰، مترجم
رده بندی کلاسیک	۱۳۹۳ الف ۹۰ NC۸۹۰
رده بندی دسی	۲۴۰ ۷۴۱
شماره کتابشناسی ملی	۱۸۲۰۸۶

ایران به روایتی دیگر

طراح: محمد مهرا یوسف زاده
 ترجمه: امیر جلال الدین اعلم
 چاپ اول: ۱۳۹۳
 حروفچینی و نگارندگی: آریا محبی - آزاده عسگری
 طراحی جلد و گرافیک: آزاده عسگری
 چاپخانه: چاپخانه طبع
 صحت چاپ: ۲۰۰۰
 تیراژ: ۲۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۰۶-۳۸-۳ ISBN: 978-964-5506-38-3

دفتر و نمایشگاه شرکت کتاب سرا
 خیابان خالدا سلامبولی (وزرا)، کوچه ششم، کوی دل افروز، شماره ۱۷، تهران
 کد پستی: ۱۵۱۱۷۳۸۹۵۱، ساختمان کتاب سرا
 تلفن: ۸۸۷۱ ۶۱۰۴ - ۸۸۷۱ ۷۶۳۶ - ۸۸۷۲ ۶۴۲۲
 فکس: ۸۸۷۱ ۷۸۱۹، صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۸۴۴۶
 Email: KETABSARA@KEATBSARA.ORG
 Site: WWW.KETABSARA.IR
 قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

فهرست به ترتیب تاریخ طراحی

۶۶	کاشان، روستای چاله قره، بین کاشان و نطنز	۶	پیشگفتار
۶۸	ماسوله، ورودی بازار	۸	ماسوله، روستایی در غرب گیلان
۷۰	جزیره قشم، شهر تاریخی لافت، شمال غربی جزیره	۱۰	گیلان، شاهزاده ابراهیم، روستایی بیلاقی و زیارتی
۷۲	جزیره قشم، درختان کهور	۱۲	ارگ بم، اصطبل و برج و باروی قلعه
۷۴	جزیره قشم، شهر لافت، چاه‌های آب معروف به تلا	۱۴	گیلان، لنگرود، پل پیر، همچنان نظاره‌گر گذشت زمان
۷۶	جزیره قشم، روستای برکه خلف، دره ستارگان	۱۶	گیلان، شاهزاده ابراهیم، خانه‌های چوبی منحصربه‌فرد
۷۸	جزیره قشم، ارتفاعات رسوبی، انتهای غربی جزیره	۱۸	لاهیجان، روستای نیاکو، خانه‌های چوبی عمر حدود ۱۳۰ سال
۸۰	جزیره قشم، اطراف سد تاریخی پی پشت، برکه‌ای از آب باران زمستانی	۲۰	لاهیجان، شهری با بام‌های سفالی
۸۲	اطراف اصفهان، کبوترخانه و روستا	۲۲	گیلان، شاهزاده ابراهیم، برف‌ها آب شستنی برای بافت گلیم
۸۴	اطراف گردنه کوهین، روستا در برف	۲۴	ماسوله، با گذر از هر کوچه، از بام چند خانه عبور کرد
۸۶	قزوین، اطراف قومن، خانه‌هایی در کنار جنگل	۲۶	ماسوله، بناها در شیب کوه
۸۸	چهار محال و بختیاری، زمستان، در راه روستا	۲۸	ارگ بم، بام‌های شهر و برج و باروی قلعه
۹۰	ماهان، مقبره شاه نعمت‌الله ولی	۳۰	ماسوله، روستایی در دل کوه‌های طالش
۹۲	گیلان، شاهزاده ابراهیم، خانه‌های پوشیده شده با گل‌وش و تخته	۳۲	حاشیه روستا، پرچین زیر برف
۹۴	جزیره قشم، برکه‌ای از آب باران‌های زمستانی	۳۴	پرچین و درختان سپیدار در برف پائیزه
۹۶	مازندران، بهار در جنگل سی‌سنگان	۳۶	ماسوله، زیرگذری در بازار
۹۸	سماع درویشان	۳۸	تهران، پیرمرد، نگاهی به گذشته
۱۰۰	خسته از برف زمستان، در انتظار بهار	۴۰	یزد، مردی از محله فهادان
۱۰۲	کاشان، بازار	۴۲	گیلان، روستای راهدار پشته، کلبه جنگلیان
۱۰۴	مسجد جامع اصفهان، محراب آلتایتو	۴۴	آرمیدن در برف زمستانی
۱۰۶	کاشان، بافت قالی، هنر چند هزار ساله	۴۶	مازندران، سی‌سنگان، همه در سکوت
۱۰۸	روستایی در سی‌سنگان	۴۸	اطراف اصفهان، درخت پیر و کبوترخانه‌ها
۱۱۰	گوشه‌ای از بام‌های کاشان	۵۰	مازندران، سی‌سنگان، بهار، تولدی دیگر
۱۱۲	پائیز، نجوای درختان	۵۲	تهران، لواسان، بهار، زندگی دوباره
۱۱۴	زمستان، حاشیه جنگل	۵۴	یزد، مجموعه سلطان بُندراآباد، قرن هفتم هجری
۱۱۶	تهران، عاشورا	۵۶	راه قومن به ماسوله
۱۱۸	تهران، محله پامنار، کوچه دَردار، یادگاری از سال‌های نه‌چندان دور	۵۸	کاشان، روستای چاله قره، روستایی خشت و گلی با معماری حاشیه کویر
۱۲۰	جزیره قشم، ترکیب بندی زیبای کوه‌ها در انتهای غربی جزیره	۶۰	قائم‌شهر، اطراف شیرگاه
۱۲۲	لاهیجان، بام‌های سفالی	۶۲	کاشان، روستای چاله قره
۱۲۴	تهران، لواسان، بهار در راه است	۶۴	ارگ بم، راهرو و ورودی به داخل ارگ

۱۲۶	تخت جمشید، یادواره‌هایی از تاریخ کهن ایران
۱۲۸	روستای تازه آباد، نزدیک لاهیجان
۱۳۰	زیلو، گلیم، جاجیم: زندگی در تار و پود نخ‌ها
۱۳۲	رشت، گذرگاهی در شهر
۱۳۴	جزیره قشم، روستای برکه خلف، دره ستارگان
۱۳۶	برهنه در پائیز، نجوای درختان پیر
۱۳۸	کاشان، روستای چاله قره، با معماری حاشیه کویر
۱۴۰	شمع و آئینه، بهانه‌ای برای دیدن
۱۴۲	رشت، روستای کتی گمر، خانه‌ای با گذر از چند سده
۱۴۴	یزد، مسجد جامع، شهر بادگیرها و کوچه‌های سقف‌دار
۱۴۶	گیلان، شاهزاده ابراهیم، روستایی با خانه‌های چند طبقه
۱۴۸	یزد، آب‌کوه، منزل آقازاده، دوره قاجار
۱۵۰	جزیره قشم، روستای کووه‌ای
۱۵۲	خوزستان، روستایی در اطراف شادگان
۱۵۴	تابستان در جنگل‌های فومنات
۱۵۶	تخت جمشید، یادمان‌هایی از ایران باستان

تقدیم به

«مهدی یوسفزاده و مهری حریری پارسا»

یادشان گرامی باد

پیش گفتار

طرح اولیه این کتاب مربوط به آن سال می‌باشد. شروع حرکت اصلی این فکر از سال ۱۳۷۸ شکل گرفت و به طور مداوم هر از گاهی که فرصت و تمرکزی برایم به وجود می‌آمد روی این نقاشی‌ها کار می‌کردم. البته باید گفت دست مایه اولیه آن طرح‌های پراکنده خودم و احساسی بود که از آن فضاها داشتم. با قلمی که گاه من راهش می‌برد م و گاه او مرا وادار به حرکت می‌کرد، با خطوطی موازی و بدون بازگشته. پس از ده سال مجموعه‌ای با هفتاد و پنج اثر نقاشی فراهم آمد. با این حال وقتی فکر می‌کنم می‌بینم که بسیاری از فضاها و مکان‌هایی که طرح‌های آنها مورد نظرم بوده هنوز مجال و فرصتی برای انجام آن را نیافته‌ام. حال که پنج سال از اتمام این نقاشی‌ها می‌گذرد با کمک و مساعدت بیدریغ آقای صادق سمیعی مدیریت انتشارات کتاب‌سرا و دیگر همکاران.... که مرا در این امر یاری نموده‌اند به این مهم دست یافته، بیا این امید که این کتاب یادگار و راهگشایی برای آیندگان باشد.

من در اواخر سال ۱۳۴۹ راهی ایتالیا شدم، در مدرسه پیتر و ونوچی و در رشته معماری و هنرهای نقاشی و هنرهای زیبا بود طراحی صحنه فرا گرفتم. این سال توسط دوستی ایتالیایی که طراح صحنه بود برقرار شد، و برای مدتی به ایتالیا آمدم و در چینه چیتای ایتالیا مشغول به کار شدم. پس از بازگشت به تهران در رشته‌های معماری داخلی به تحصیل ادامه دادم.

از دوره نوجوانی با علاقه‌ای که به نقاشی داشتم از اوایل دهه ۱۳۴۰ در کلاس‌های مختلف نزد اساتید نقاشی مانند استاد زندی و استاد پتگر (پدر) مشغول به کارآموزی در این رشته شدم.

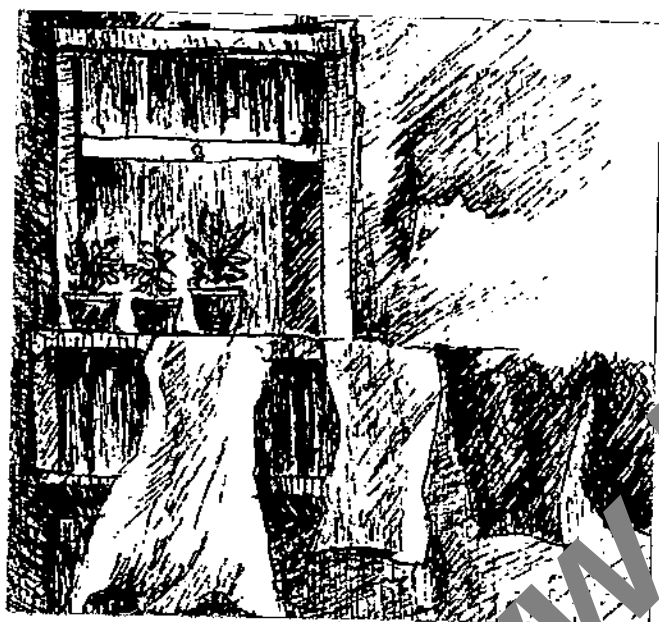
از سال ۵۶ - ۱۳۵۵ با استخدام در تلویزیون ملی ایران (صدا و سیما) برای طراحی دکور و صحنه بسیاری از سریال‌ها و فیلم‌های سینمایی به گوشه و کنار ایران سفر می‌کردم. با اقامت‌های طولانی در بسیاری از مناطق شهری و روستایی، از جنگل‌های شمال ایران، دل‌کویر، از آذربایجان و کوه‌های زاگرس تا مناطق جنوبی ایران از شهرهای چابهار و جزایر زیبای خلیج فارس، از سیستان تا خراسان و حوضه‌های کویر مرکزی. به خاطر نوع کارم و بازبینی‌هایی که انجام می‌دادم و علاقه‌ای که به تاریخ، فرهنگ، معماری و طبیعت متنوع و ناب این سرزمین داشته‌ام، طرح‌هایی هم از گوشه و کنار این مرز و بوم زیبا تهیه می‌کردم. اکنون که بیش از سی و چند سال از شروع آن سفرها می‌گذرد، متأسفانه برخی از این مکان‌ها در اثر بلایای طبیعی، فرسودگی، تاهل در نگهداری و دست‌اندازی برخی افراد در طول زمان تغییر شکل یافته یا از بین رفته‌اند. در طول این سال‌ها فکر پدید آوردن یک مجموعه نقاشی با راپید (قلم فلزی) را به خصوص از مناطقی که کمتر شناخته شده‌اند را همواره در ذهن خود داشتم. انجام رساندن این فکر در سال ۱۳۷۰ بود که سه

در گذشته به کارهای پراکنده ای در چند شرکت تبلیغاتی منجمه شرکت آگهی زیبا، دفاتر مهندسی معماری و مدتی هم در انتشارات فرانکلین برای کتابهای کودکان نقاشی کرده یک سال هم در دفتر فنی زیباسازی شهرداری تهران مشغول به کار بود.

از سال ۵۶-۱۳۵۵ طراحی و اجرای معماری داخلی و در طراحی دکور، صحنه و لباس بسیاری از کارهای تلویزیونی سینمایی را عهده دار بوده ام.

محمد مهران یوسف زاده
بهمن ماه ۱۳۹۲

ماسوله روستایی در غرب گیلان

اندازه طرح ۴۶ × ۳۳

Māsūleh, a village to the west of Gilān

46 x 33 cm